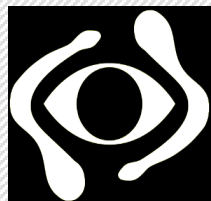

Els dijous del

Cicle Grans Westerns | Dijous 2 de maig 2024

| Sessió única: 21.00 h

Cineclub

Red River (Río Rojo)

Howard Hawks, 1948

Sinopsi

Acabada la Guerra de Secessió (1861-1865) i després d'haver sobreviscut a una matança dels indis, el ramader Tom Dunson (John Wayne) i el seu fill adoptiu Matthew Garth (Montgomery Clift) projecten traslladar deu mil caps de bestiar des de Texas fins Missouri. Ningú fins aleshores havia intentat una operació de tal envergadura

Fitxa tècnica

Direcció: Howard Hawks
Guió: Borden Chase,
Charles Scheneé
Fotografia: Russell Harlan (B&W)
Música: Dimitri Tiomkin
País: Estats Units d'Amèrica
Durada: 133 minuts
Any: 1948

Fitxa artística

John Wayne, Montgomery Clift
Walter Brennan, Joanne Dru
John Ireland, Coleen Gray, Harry Carey
Noah Beery Jr.
Hank Worden, Davison Clark, Paul Fix
Mickey Kuhn, Hal Taliaferro

Hi haurà presentació
a càrrec de:
Pere Cornellas

cineclub_sabadell

www.cineclusabadell.org

cinceclubsabadell@gmail.com

Emmarcada dins del cinema de l'Oest americà, Howard Hawks ha confegit, potser, la millor trilogia sobre l'amistat i el comportament humà en una situació límit -Rio Bravo (1959), El Dorado (1967) i Rio Lobo (1970)-, temes sempre recurrents a la seva obra: un home madur, marcat per la duresa del temps en què viu (sempre John Wayne); un amic seu; un jove valent i atrevit; un vell lúcid i commovedor, i una dona, de decisiva importància al desenrotllament i al desenllaç del relat. Quatre d'aquests cinc personatges ja apareixen a Rio Rojo, el seu primer gran western, rodat 11 anys abans.

Amb el rodatge d'exterior a Arizona i Mèxic i, com és prescriptiu al seu cinema, amb la càmera sempre a l'alçada de l'ull de l'home -hi ha uns plans laterals, a la seqüència de l'assetjament

des indis, que fins i tot hi resulten estranys-, amb grans panoràmiques i, sobretot, plans de llarg abast i plans de conjunt, Rio Rojo es divideix en tres grans parts perfectament diferenciades: una llarga introducció, de més de mitja hora, i els dos blocs principals, d'uns 50 minuts cadascun.

La introducció ens permet conèixer els tres protagonistes principals de la història. Primer, el principal, Thomas Munson (John Wayne), que, enfrontant-se al que sigui i a qui sigui, construirà, enmig del desert de Texas, una gran hisenda pròpia, amb un ramat de milers de bous i vaques. Format a si mateix, la seva gran rigidesa moral el converteix en un solitari esquerp i de tracte difícil. Després, el seu acompanyant més fidel, Groot Nadine (Walter Brennan), que és, també, aquella espuma de

consciència que tant podria ajudar-lo. I, finalment, Matthew Garth (Montgomery Clift), el nen orfe que es troba al començament del film i que convertirà en el seu fill adoptiu. Passen 14 anys. Tom té gairebé 10.000 caps de bestiar, però a Texas no hi ha cap lloc on poder vendre'ls. Però sí a Missouri, un viatge impossible de 1.500 quilòmetres. El film esdevé ara una gran odissea col·lectiva. Som a meitats del segle XIX, en plena conquesta de l'Oest.

Dies, setmanes, mesos... Les grans planures, terra, pols, vent, pluja, boira baixa... Persones i bestiar. En certs moments, imatges gairebé documentals. I, en aquest context, pressionats per una realitat que força les nostres reaccions, Hawks ens recorda que tots ens hi comportem i actuem, potser no com desitjariem, però sí com veritablement som. Apareixen els enfrontaments, la violència, la mort. I les diferències entre Tom i Matt, la distància que els separa. Tom, implacable amb tothom, persisteix i de manera obsessiva: només així podran arribar al seu destí. Però Matt s'hi enfronta, s'emportarà el ramat a Abilene, on la venda ha de ser més fàcil, i no a Missouri, que sembla comportar moltes més dificultats. La

pel·lícula encara la seva part final.

El ferrocarril ha arribat a Abilene, una mostra de progrés. Matt tenia raó, però Tom ha decidit perseguir-lo per venjar-se'n. La pel·lícula incorpora ara el seu quart personatge, Tess Milay (Joanne Dru), la dona hawksiana que tots trobàvem a faltar -forta, amb criteri i caràcter, capaç de decidir per si mateixa-, que, si bé ha tardat una hora i mitja a sumar-se al relat, al final acabarà sent determinant. A mesura que ens hi acostem, el clímax es va fent cada cop més tens i dramàtic, però, inesperadament, Hawks canvia de registre, en un final que a mi em sembla extraordinari. D'una banda, tanca la història de manera sorprenent i simpàtica i de l'altra -i això és el que crec especialment rellevant en un film de 1948-, es permet la llibertat de dir-nos que està artísticament i narrativament permès saltar d'un gènere a un altre, passar del western a la comèdia, jugar amb l'enginy, parodiar-se a un mateix: el cinema -i l'art- és una ficció.

S'han de citar, per acabar aquest breu comentari, alguns noms propis; Borden Chase, coguionista i autor de la novel·la en que es basa la pel·lícula; Russell Harlan,

responsable de la superba fotografia en blanc i negre; Dimitri Tiomkin, compositor del seu vibrant acompanyament musical; o Walter Brennan i Monty Clift -en el seu primer paper de protagonista-, per les seves magnífiques interpretacions.

John Wayne mereix un darrer punt i a part, perquè ja és hora que se'l reivindicui pel que és, un molt bon actor. Quan el personatge correspon a les seves personals característiques, és capaç d'interpretacions del tot convincents, com la que ens ofereix a Rio Rojo. Els seus treballs a les pel·lícules de John Ford i Howard Hawks, principalment, són sovint excel·lents. Ja se sap: vegades es fan judicis de valor a partir de paràmetres que no coincideixen amb els que s'haurien de fer servir.

Pere Cornellas

PROPERA PEL·LÍCULA
9 de maig
Cineclub Sabadell

Ajuntament
de Sabadell

Cineclub Sabadell